

**КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**ХАРКІВСЬКИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КНТЕУ**

Громадські організації
Non-Governmental Organizations

Ступінь вищої освіти	Магістр
Навчальний рік	2021/2022
З якого курсу викладається	1
В якому семестрі (-ах) викладається	1-3
Обсяг дисципліни (годин / ECTS)	180/6
Тижневе навантаження	4 години
Мова викладання	Українська
Статус дисципліни	Вибіркова

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові	Савченко Ілля Григорович
Науковий ступінь, вчене звання	Кандидат наук з державного управління, доцент
Кафедра	Маркетингу, менеджменту та торговельного підприємництва
Посада	Доцент
Профіль викладача	Google Scholar / ORCID
Контактна інформація	i.savchenko@knote.edu.ua

Анотація

Дисципліна «Громадські організації» – вибіркова навчальна дисципліна, що вивчає понятійний апарат, пов'язаний з діяльністю громадських об'єднань. Курс передбачає ознайомлення зі специфікою діяльності громадських організацій у системі державно-владних відносин у галузі публічного адміністрування та розвиток загальної політико-правової культури студентів. Після опанування даного курсу студент отримає сукупність знань щодо сутності і змісту права на свободу об'єднання, порядок та форми його реалізації, особливості правового статусу громадських об'єднань та видів громадських об'єднань, порядок їхнього створення, реєстрації, внутрішньої структури, їх ролі в суспільстві.

Мета дисципліни

Формування у студентів практичних навичок в галузі публічного управління, щодо їхнього вміння самостійно аналізувати суть політичних явищ і процесів та приймати виважені рішення, що сприятимуть подальшій демократизації українського суспільства, та розбудови громадянського суспільства в Україні, інтеграції його в світове співтовариство.

У результаті вивчення дисципліни студент буде

знати:

- основоположні цінності, які притаманні розвинутій демократичній державі і громадянському суспільству;

- визначення, походження, структуру та механізм функціонування громадських об'єднань та організацій, політичних партій;
- законодавство, статuti, положення про організацію та діяльність громадських організацій, правильно їх застосовувати;

вміти:

- сприяти належній взаємодії органів державної влади і громадських об'єднань у діяльності органів державної влади;
- використовувати нормативно-правові акти, що регулюють сферу публічного управління та адміністрування;
- управляти персоналом та стратегічними процесами в недержаному та громадському секторі;
- самостійно прогнозувати розвиток громадських організацій.

Передумови вивчення дисципліни

Знання основ економіки, психології, держави та права.

Програма дисципліни

Тема 1. Історія становлення та розвитку громадських організацій

Предмет, об'єкт, мета та завдання вивчення курсу «Громадські організації». Право громадян на свободу об'єднання як невід'ємне право людини і громадянина. Ключові гіпотези громадських організацій: випадковості; залежності від зовнішнього середовища; відповідності; стратегії, здібності та діяльності; багатoelementності; збалансованості. Задачі громадських організацій.

Тема 2. Нормативно-правові засади організації та діяльності політичних партій в Україні

Поняття політичної партії та порядок її реєстрації. Права та обов'язки політичної партії. Членство у політичних партіях. Кошти та інше майно політичних партій.

Тема 3. Особливості правового статусу громадських організацій та громадських спілок

Визначення понять організаційно – правових форм громадських організацій. Утворення громадських організацій та громадських спілок. Права громадських організацій та громадських спілок. Власність громадських організацій та громадських спілок.

Тема 4. Нормативно-правові основи організації та діяльності професійних спілок в Україні

Особливості правового регулювання, засади створення, права та гарантії діяльності професійних спілок. Право на об'єднання у профспілки. Членство у профспілках. Право профспілок, їх об'єднань представляти і захищати права та інтереси членів профспілок. Право профспілок, їх організацій на створення об'єднань. Статус професійних спілок. Легалізація профспілок, їх об'єднань. Припинення діяльності профспілок, їх об'єднань.

Тема 5. Поняття та види благодійних організацій та волонтерських організацій і правові умови їх діяльності. Особливості правового статусу Товариства Червоного Хреста України

Загальні засади благодійної діяльності в Україні. Правове регулювання відносин у суспільстві, спрямованих на розвиток благодійної діяльності, утвердження гуманізму і милосердя. Засади утворення і діяльності благодійних організацій. Порядок надання та позбавлення юридичних осіб статусу волонтерської організації. Особливості правового статусу волонтерів та діяльності волонтерських організацій. Правовий статус та правові засади діяльності Товариства Червоного Хреста України (далі - ТЧХУ). Основні напрями діяльності ТЧХУ. Власність та господарська діяльність ТЧХУ.

Тема 6. Правовий статус релігійних організацій

Право кожного громадянина в Україні на свободу совісті та право на сповідування будь – якої релігії або не сповідування жодної. Поняття та види релігійних організацій. Релігійна громада. Релігійні управління і центри. Монастирі, релігійні братства і місії. Духовні навчальні заклади. Порядок державної реєстрації створення та припинення діяльності релігійних організацій. Права релігійних організацій пов'язані із здійсненням свободи віро сповідування.

Тема 7. Нормативне регулювання організації та функціонування діяльності творчих спілок у галузі культури та мистецтва

Правовий статус професійних творчих працівників. Правові, соціальні, економічні та організаційні засади діяльності творчих спілок у галузі культури та мистецтва. Принципи та основні напрями діяльності творчих спілок. Порядок заснування та припинення діяльності творчих спілок. Керівні органи творчих спілок: загальні збори (з'їзд, конференція), правління, президія (рада тощо) та голова правління. Ревізійна комісія творчої спілки в Координаційна та фахові ради творчих спілок. Правові аспекти майнових питань та господарської діяльності творчих спілок.

Тема 8. Управління діяльністю персоналу неприбуткових організацій

Поняття організаційної культури. Фактори, які впливають на організаційну культуру. Культура і персонал організацій. Формальні та неформальні відносини. Соціально-психологічне забезпечення. Система соціально-психологічної регуляції організаційної діяльності. Соціальний аудит. Стратегічна поведінка. Варіанти впливу на формування поведінки групи.

Особливості та політики дисципліни

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і семінарські заняття дисципліни. Студенти мають завчасно інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.

Проведення семінарських занять передбачено виключно в інтерактивній формі (проведення дискусійних клубів, робота в робочих групах, участь в симуляції або імітаційних іграх) тому передбачається активна участь всіх здобувачів в опануванні зазначеної навчальної дисципліни.

Під час практичних занять використовуються ситуаційні завдання. Виконання передбачених завдань формує у здобувача вищої освіти не тільки знання політичного інструментарію та методики його використання, але й закладає основи критичного мислення й багатоваріантності вирішення професійних задач.

Форми та методи оцінювання

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до діючого [Положення про оцінювання результатів навчання студентів](#).

Поточний контроль (60 балів): 1) вивчення лекційного матеріалу; 2) підготовка до семінарських занять, дискусій, роботи в малих групах; 3) поточне тестування на Порталі освітніх ресурсів та інформаційної підтримки освітнього процесу Інституту (<https://edu.htei.kh.ua>).

Підсумковий семестровий контроль (40 балів): письмовий екзамен. Структура екзаменаційного білету: завдання на оцінювання теоретичних знань (комп'ютерне тестування); завдання на оцінювання практичних навичок (творче завдання); завдання на оцінювання професійних вмінь (ситуаційне завдання).

Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Рекомендовані джерела інформації

1. Громадські об'єднання в Україні : навчальний посібник / О. В. Марцеляк, А. О. Червяцова, М. М. Воронов . – Харків : ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2018 . – 223 с.
2. Політичні партії як суб'єкт формування політико-управлінської еліти в умовах політичної модернізації: навчальний посібник / Е. А. Афонін, Ю. С. Ганжуров, В. В. Лісничий, О. В. Радченко – Київ : Парламентське вид-во, 2012. – 416 с.
3. Партійна система України: особливості становлення, проблеми функціонування, тенденції еволюції. Аналітична доповідь центру Разумкова / Київ : Національна безпека і оборона . – 2019. – 120 с.
4. Громадські об'єднання в Україні : навчальний посібник / А. О. Червяцова. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016 . – 327 с.